

Vlaams
Parlement

stuk **2394** (2013-2014) – Nr. 1
ingediend op 28 januari 2014 (2013-2014)

Voorstel van decreet

van de heren Marius Meremans, Ward Kennes, Jurgen Vanlerberghe,
Willy Segers, Jan Verfaillie en Kurt De Loor
en mevrouw Karin Brouwers

houdende wijziging van diverse bepalingen in het
Gemeentedecreet van 15 juli 2005 en het decreet van
19 december 2008 betreffende de organisatie van de
openbare centra voor maatschappelijk welzijn

TOELICHTING

1. Situering

Naar aanleiding van de gemeente- en provincieraadsverkiezingen van 14 oktober 2012 werden de verkiezingen evenals de installaties van de gemeente-, OCMW-, provincie- en districtsraden door de Vlaamse overheid grondig geëvalueerd.

Een belangrijk onderdeel van die evaluaties betrof de verkiezing van de leden van de raad voor maatschappelijk welzijn.

In het verleden werd al meermaals aangehaald dat de verkiezing van de leden van de raden voor maatschappelijk welzijn een uitermate complexe aangelegenheid is.

Dat is naar aanleiding van de verkiezing van de OCMW-raadsleden van 2 januari 2013 nogmaals gebleken.

In de organieke OCMW-wet van 1976 werd de huidige wijze van (getrapte) verkiezing van de OCMW-raadsleden overgenomen van de regeling voor de verkiezing van de COO (Commissie van Openbare Onderstand) zoals vastgesteld in artikel 9 tot 11 (wet van 10 maart 1925). Bij de totstandkoming van het OCMW-decreet van 19 december 2008 werd ervoor geopteerd om die stemprocedure te behouden. Ook bij de voorbereiding van de daaropvolgende wijzigingsdecreten werd herhaaldelijk teruggekomen op de complexiteit van de verkiezingsprocedure.

Het betreft een verkiezing waarbij ieder gemeenteraadslid naargelang het aantal te verkiezen OCMW-raadsleden verscheidene stemmen heeft.

Dat veronderstelt dat vooraf zorgvuldig berekend en daarna, al dan niet in overleg met andere lijsten, bepaald moet worden welk gemeenteraadslid op welke kandidaat-OCMW-raadsleden zijn stemmen zal uitbrengen. Wanneer die consignes niet worden gevolgd door het maken van een fout of wegens dissident stemgedrag, is de uitslag vrijwel onvoorspelbaar, ondanks de bekende verhoudingen in de gemeenteraad.

Het valt niet uit te sluiten dat daardoor de bestuurbaarheid van het OCMW in het gedrang kan komen. Er zijn gevallen waar de democratische meerderheid in het gemeentebestuur, in het OCMW in de minderheid is.

Op de installatievergaderingen van de gemeenteraden van 2 januari 2013 zijn er problemen gerezen in verband met vergissingen bij de stemming, de reststemmen en de voorangsregel.

Daarnaast is in het decreet een sanctie van onontvankelijkheid verbonden aan de niet-naleving van de voorwaarde dat op de voordrachtsakten kandidaten van een verschillend geslacht voorgedragen moeten worden en de voorwaarde dat er voor ieder kandidaatwerkend lid minstens één opvolger voorgedragen moet worden.

Die sanctie strekt ertoe de naleving van de voorwaarden te waarborgen.

Er bleken op diverse plaatsen onontvankelijke voordrachtsakten ingediend te zijn.

Naar aanleiding van die problematiek wordt met dit wijzigingsdecreet de verkiezing van OCMW-raadsleden vereenvoudigd.

Het nieuwe systeem steunt op de uitslag van de gemeenteraadsverkiezingen en beoogt als basisprincipe het maximaal garanderen van een gelijke meerderheid in de gemeente- en de OCMW-raad. Samengevat komt het erop neer dat de zetels worden verdeeld onder de politieke fracties naar verhouding van het aantal zetels waarover elke politieke fractie binnen de gemeenteraad beschikt. De berekeningsformule die wordt toegepast, geeft een resultaat in eenheden en decimalen. De eenheden bepalen het aantal zetels in de OCMW-raad die elke lijst rechtstreeks verwerft. Indien er nog zetels overblijven, worden die toegerekend in afnemende volgorde van de decimalen. Bij gelijke decimalen worden de zetels toegewezen in afnemende volgorde van het kiescijfer.

Na die verdeling worden de kandidaten voorgedragen.

Er wordt een procedure van gezamenlijke voordracht van leden voor de raad van maatschappelijk welzijn ingevoerd. Ook de lijsten die niet behoren tot de coalitie in de gemeenteraad, kunnen zich verbinden en van de procedure gebruikmaken om zich zo van hun stem in de raad te verzekeren. Indien de meerderheid van de zetels van de raad voor maatschappelijk welzijn niet toekomt aan de lijsten waarvan de leden in het college zetelen, vervalt de lijstverbinding en dient elke partij afzonderlijk voordrachten in.

De verkiezing heeft plaats op de installatievergadering van de gemeenteraad of, ingeval moet worden overgegaan tot verkiezing van de schepenen, op de achtste werkdag na die verkiezing.

De regeling bevat voorts bepalingen over het vereiste aantal handtekeningen op een voordracht van een lijst die twee verkozenen telt, de rangschikking – die steunt op de huidige regeling bij staking van stemmen –, het gendervereiste. Het vermelden van een opvolger is nu een mogelijkheid in plaats van een verplichting.

Verder wordt de mogelijkheid tot verbetering van een onontvankelijke voordrachtsakte van leden van de raad voor maatschappelijk welzijn in het decreet opgenomen om zoveel mogelijk het risico op vernietiging van de verkiezing van de raad voor maatschappelijk welzijn uit te sluiten.

Om te voorkomen dat het Gemeentedecreet van 15 juli 2005 en het decreet van 19 december 2008 betreffende de organisatie van de openbare centra voor maatschappelijk welzijn, met elkaar in tegenspraak zouden zijn, is ook een wijziging van het Gemeentedecreet aan de orde. Meer bepaald moet nu bij vervanging van het college overeenkomstig de procedure ‘onbestuurbaarheid’, ook de voorzitter van de raad voor maatschappelijk welzijn vervangen worden. Die verplichting moet garanderen dat de meerderheid in de OCMW-raad een afspiegeling is en blijft van de meerderheid in de gemeenteraad. Ingeval de meerderheid van de zetels van de raad voor maatschappelijk niet zou toekomen aan de lijsten waarvan de leden in het nieuwe college zetelen, wordt ook de raad voor maatschappelijk welzijn vervangen. De overeenkomstige bepalingen in het OCMW-decreet worden in die zin aangepast.

Voorts wordt de termijn waarbinnen de Raad voor Verkiezingsbetwistingen uitspraak moet doen, teruggebracht van veertig naar dertig dagen en de termijn waarbinnen bezwaar kan worden ingediend bij die raad verlengd van dertig naar veertig dagen en ook wordt, overeenkomstig artikel 7 van de OCMW-wet, bepaald dat EU-burgers in de raad voor maatschappelijk welzijn kunnen zetelen.

2. Commentaar bij de artikelen

Hoofdstuk 1. Inleidende bepaling

Artikel 1

Dit artikel behoeft geen nadere toelichting.

Hoofdstuk 2. Wijzigingen aan het Gemeentedecreet van 15 juli 2005

Artikel 2

Dit artikel betreft een wijziging van artikel 47bis van het Gemeentedecreet.

Wanneer een gemeente in een situatie van structurele onbestuurbaarheid verkeert en er bijgevolg overgegaan wordt tot de installatie van nieuwe schepenen en de benoeming van een nieuwe burgemeester, is het, gelet op het streven naar een afspiegeling van de meerderheid in de gemeenteraad in de OCMW-raad, nodig dat ook de raad voor maatschappelijk welzijn overgaat tot de installatie van een nieuwe voorzitter en, in voorkomend geval, van (een) nieuwe ondervoorzitter(s).

Hoofdstuk 3. Wijzigingen in het decreet van 19 december 2008 betreffende de organisatie van de openbare centra voor maatschappelijk welzijn

Artikel 3

Dit artikel brengt artikel 7 van het decreet van 19 december 2008 betreffende de organisatie van de openbare centra voor maatschappelijk welzijn, in overeenstemming met de wet van 20 december 2012 tot wijziging van artikel 7 van de organieke wet van 8 juli 1976 betreffende de openbare centra voor maatschappelijk welzijn. Zoals dat het geval is voor de gemeenteraad, kunnen ook EU-burgers zetelen in de OCMW-raad.

Artikel 4

Dit artikel vervangt de tekst van het oorspronkelijke artikel 9 door een nieuwe tekst die een nieuw element invoert, namelijk de verklaring van gezamenlijke voordracht van leden voor de raad van maatschappelijk welzijn. Via die verklaring verbinden twee of meer lijsten die aan de gemeenteraadsverkiezingen hebben deelgenomen, zich ertoe om een gezamenlijk akte van voordracht voor leden van de OCMW-raad in te dienen. Ook lijsten die niet tot de coalitie in de gemeenteraad behoren, kunnen zich verbinden om een gezamenlijk akte van voordracht voor de OCMW-raadsleden in te dienen.

Wanneer twee of meer lijsten zich eenmaal hebben verbonden, heeft dat tot gevolg dat zij in het kader van de berekening van het aantal zetels in de OCMW-raad dat aan hen wordt toegewezen, als één lijst en niet als afzonderlijke lijsten worden beschouwd.

Dat is van belang omdat de berekening van de zetels in de raad voor maatschappelijk welzijn op basis van het relatieve aantal zetels in de gemeenteraad per lijst die aan de gemeenteraadsverkiezingen heeft deelgenomen, tot gevolg zou kunnen hebben dat lijsten met een gering aantal zetels in de gemeenteraad geen zetel in de OCMW-raad zouden krijgen.

Indien de meerderheid van de zetels van de raad voor maatschappelijk welzijn niet toekomt aan de lijsten die een gezamenlijke voordracht van kandidaat-schepenen hebben

ingediend, vervalt de lijstverbinding voor de voordracht van leden van de raad voor maatschappelijk welzijn en dient elke partij afzonderlijk voordrachten in. Die verklaringen zijn dan van rechtswege onbestaande. Op die manier blijft maximaal gegarandeerd dat de meerderheid in de gemeente zich doorzet in het OCMW.

De gemeentesecretaris maakt de overhandiging van de gezamenlijke akte van voordracht voor kandidaat-schepenen onmiddellijk bekend door publicatie op de gemeentelijke website. Op die manier is iedereen op de hoogte van de samenstelling van de meerderheid en kan iedereen bepalen, op basis van het nieuwe artikel 12, hoeveel zetels er in de raad voor maatschappelijk welzijn aan de meerderheid toekomen. Degene die niet tot de coalitie behoort, kan zo het voordeel inschatten van lijstverbinding.

Op de zevende dag, voorafgaand aan de installatievergadering van de gemeenteraad, worden de verklaringen van gezamenlijke voordracht aan de gemeentesecretaris overhandigd, tussen 14 en 16 uur. Dat kan enkel op voorwaarde dat er een gezamenlijke verklaring van voordracht van schepenen werd overhandigd. Indien er bij afwezigheid van een gezamenlijke akte van voordracht van schepenen toch een verklaring van gezamenlijke voordracht voor de raad voor maatschappelijk welzijn wordt overhandigd, dan wordt die als nietig en zonder rechtsgevolgen beschouwd.

Ingeval er geen gezamenlijke akte van voordracht van schepenen werd ingediend, heeft er namelijk een afzonderlijke verkiezing van de schepenen plaats, binnen veertien dagen, onder de gemeenteraadsleden. De gemeenteraadsleden kunnen daartoe kandidaat-schepenen voordragen.

Om zoveel mogelijk te garanderen dat de meerderheid in de gemeenteraad zich ook doorzet in de raad voor maatschappelijk welzijn, is het noodzakelijk dat de samenstelling van de meerderheid bekend is alvorens andere lijsten zich al dan niet verbinden. Daarom worden, in het geval van de afzonderlijke verkiezing van de schepenen, gebeurlijke verklaringen van gezamenlijke voordracht voor de raad voor maatschappelijk welzijn ingediend na de gemeenteraadsvergadering waarop de schepenen werden verkozen.

Een verklaring van gezamenlijke voordracht wordt door de gemeentesecretaris niet in ontvangst genomen, indien zij niet ondertekend is door een meerderheid van de verkozenen van de betrokken lijsten die aan de gemeenteraadsverkiezingen hebben deelgenomen.

De gemeentesecretaris maakt vervolgens onmiddellijk na overhandiging, door publicatie op de gemeentelijke website, bekend of de verklaringen al dan niet als onbestaande zijn te beschouwen en hoeveel zetels aan iedere lijst en, in voorkomend geval, verbonden lijst toekomen.

Artikel 5

Artikel 5 vervangt de tekst van het oorspronkelijke artikel 10 door een nieuwe tekst waarin alle bepalingen met betrekking tot de voordrachtsakte voor leden van de raad voor maatschappelijk welzijn worden samengebracht.

Paragraaf 1 bepaalt dat de voordracht schriftelijk gebeurt en paragraaf 2 bepaalt dat die voordracht op de vijfde dag voor de installatievergadering van de gemeenteraad tussen 14 en 16 uur aan de secretaris wordt overhandigd. Op dat moment gaat de gemeentesecretaris de ontvankelijkheid van de ingediende voordrachtsakte na, in het bijzijn van de indieners. In paragraaf 4 wordt vastgesteld dat opvolgers op de voordracht kunnen worden vermeld; maar dat is geen verplichting meer.

De voorwaarden waaraan de akte van voordracht moet voldoen, worden opgesomd in paragraaf 3. Een aantal bepalingen is overgenomen uit het besluit van de Vlaamse Regering van 17 november 2006 betreffende de voordrachtsakte en de verkiezing van de leden van de raden voor maatschappelijk welzijn, dat door dit wijzigingsdecreet wordt opgeheven. Overeenkomstig de verwijzing naar paragraaf 6 tellen ‘dubbele’ handtekeningen niet mee bij het berekenen van het vereiste aantal handtekeningen.

Paragraaf 5 bepaalt dat, ingeval de gemeentesecretaris in het bijzijn van de indieners vaststelt dat de voordrachtsakte niet aan een of meer van de voorwaarden voldoet, er hem een nieuwe, verbeterde akte van voordracht overhandigd kan worden op de vierde dag voor de installatievergadering van de gemeenteraad tussen 14 en 16 uur. De verbetering verhelpt de vastgestelde onontvankelijkheid.

Onmiddellijk na het verstrijken van die ‘verbetertermijn’ maakt de gemeentesecretaris via publicatie op de gemeentelijke website bekend dat de ingediende akten van voordracht ter inzage liggen op het gemeentesecretariaat.

Paragraaf 6 herneemt integraal het derde lid van het oorspronkelijke artikel 10 over de gevolgen die verbonden zijn aan de dubbele handtekening.

Artikel 6

Dit artikel vervangt de tekst van het oorspronkelijke artikel 11. De nieuwe tekst betreft de procedure ingeval er geen gezamenlijke akte van voordracht van schepenen werd ingediend of ingeval die gezamenlijke akte van voordracht onontvankelijk werd verklaard. In beide gevallen heeft er namelijk een afzonderlijke verkiezing van schepenen plaats overeenkomstig artikel 45, §3, van het Gemeentedecreet.

Indien de gezamenlijke akte van voordracht voor schepenen onontvankelijk wordt verklaard, vervallen automatisch alle overhandigde verklaringen van gezamenlijke voordracht evenals de voordrachtsakten voor de leden van de raad voor maatschappelijk welzijn. Mochten die geldig blijven, dan komt namelijk de vertaling van de meerderheid in de gemeenteraad naar de raad voor maatschappelijk welzijn in het gedrang. Er kunnen dan wel nieuwe verklaringen overhandigd worden.

De indiening van een verklaring van gezamenlijke voordracht en van de voordrachtsakten voor de leden van de raad voor maatschappelijk welzijn gebeurt dan respectievelijk op de zevende dag en de vijfde dag, voorafgaand aan de gemeenteraadsvergadering waarop de leden van de raad voor maatschappelijk welzijn worden verkozen. Die vergadering vindt plaats op de achtste werkdag na de verkiezing van de schepenen.

Aangezien de gemeenteraad intussen geïnstalleerd is, moeten de verklaringen en voordrachtsakten in de in dit artikel beschreven gevallen ondertekend zijn door een meerderheid van de gemeenteraadsleden van de lijst of van iedere lijst die de voordracht doet. Handtekeningen op een voordrachtsakte van verkozenen die de eed van gemeenteraadslid niet hebben afgelegd, tellen op dat moment niet langer mee.

Ook hier wordt een correctiemechanisme ingebouwd voor het geval dat door de gedane verklaringen de meerderheid van de zetels in de raad voor maatschappelijk welzijn niet zou toekomen aan de lijsten waarvan de leden zetelen in het college. In dat geval vervallen die verklaringen en zijn voornoemde lijsten van rechtswege te beschouwen als verbonden wat de zetelberekening en voordrachten betreft.

Artikel 7

Dit artikel vervangt het oorspronkelijke artikel 12. De nieuwe tekst betreft de zetelverdeling in de raad voor maatschappelijk welzijn.

De zetels worden verdeeld onder de politieke fracties naar verhouding van het aantal zetels waarover elke politieke fractie binnen de gemeenteraad beschikt.

Dat komt neer op de vermenigvuldiging van het aantal zetels waarover iedere lijst in de gemeenteraad beschikt met de volgende breuk: met als teller het aantal in te vullen zetels in de OCMW-raad en als noemer het aantal zetels in de gemeenteraad.

$$\frac{\text{aantal gemeenteraadszetels van fractie (A)} \times \text{totaal aantal zetels in de OCMW-raad}}{\text{totaal aantal zetels in de gemeenteraad}}$$

De uitkomst van die berekening is een getal met eenheden en decimalen.

De eenheden bepalen het aantal zetels in de OCMW-raad die rechtstreeks door lijst (A) zijn verworven.

Na de berekening van het aantal rechtstreeks verworven zetels door iedere lijst blijft er een aantal niet-toegekende zetels over.

Die niet-toegekende zetels worden toegewezen in afnemende volgorde van de decimalen.

Er wordt dus per lijst nagekeken welk quotiënt het hoogste cijfer na de komma heeft. Aan de lijst met het hoogste cijfer na de komma wordt de eerste niet-toegekende zetel toegewezen. De tweede gaat naar de lijst met het tweede hoogste cijfer na de komma en zo verder. Wanneer twee of meer lijsten dezelfde decimalen hebben gekregen, wordt de eerste niet-toegekende zetel toegewezen aan de politieke fractie met het hoogste stemcijfer en zo verder.

Voor de definitie van het begrip ‘stemcijfer’ wordt verwezen naar artikel 165 van het Lokaal en Provinciaal Kiesdecreet van 8 juli 2011.

Voorbeeld:

De gemeenteraad bestaat uit 23 leden.

De raad voor maatschappelijk welzijn bestaat uit 9 leden.

1. Geen enkele lijst verbindt zich:

Lijst A: 4 verkozenen -> $4 \times 9/23 = 1,56$ -> 1 verkozene

Lijst B: 4 verkozenen -> $4 \times 9/23 = 1,56$ -> 1 verkozene

Lijst C: 4 verkozenen -> $4 \times 9/23 = 1,56$ -> 2 verkozenen

Lijst D: 4 verkozenen -> $4 \times 9/23 = 1,56$ -> 2 verkozenen

Lijst E: 2 verkozenen -> $2 \times 9/23 = 0,78$ -> 1 verkozene

Lijst F: 5 verkozenen -> $5 \times 9/23 = 1,95$ -> 2 verkozenen

Vijf mandaten worden verworven op basis van de gehele getallen van de quotiënten.

De vier restzetels worden verdeeld over de volgende lijsten: lijst F (vanwege de hoogste decimalen), lijst E (vanwege de hoogste decimalen van de lijsten A, B, C, D en E), lijst C

(vanwege het hoogste stemcijfer van de lijsten A, B, C en D) en lijst D (vanwege het hoogste stemcijfer van de lijsten A, B en D).

2. *A, B en C verbinden zich enerzijds en D, E en F verbinden zich anderzijds.*

Verbonden lijst A, B en C: $12 \times 9/23 = 4,69 \rightarrow 5$ verkozenen

Verbonden lijst D, E en F: $11 \times 9/23 = 4,30 \rightarrow 4$ verkozenen

Aangezien er geen stemming plaatsheeft, kunnen de leden van de OCMW-raad niet langer volgens verkiezingsrang (aantal verkregen stemmen) gerangschikt worden. Paragraaf 3 bepaalt een voorrangsregel, die overeenkomt met de voorrangsregel die gebruikt werd in het oorspronkelijke artikel 12, bij staking van stemmen.

Artikel 8

Het nieuwe artikel 13 handelt over de verkiezingsprocedure zelf.

De eerste paragraaf komt overeen met de tekst van het oorspronkelijke artikel 9 en betreft de verplichting dat de raad voor maatschappelijk welzijn, hoe dan ook, uit personen van verschillend geslacht is samengesteld.

De tweede paragraaf bepaalt de dag waarop de verkiezing van de leden voor de raad voor maatschappelijk welzijn plaatsheeft. Dat is op de installatievergadering van de gemeenteraad of, in voorkomend geval, op de achtste werkdag na de verkiezing van de schepenen.

Paragraaf 2 bepaalt verder dat de gemeenteraad nagaat of de akte van voordracht ontvankelijk is. Als dat het geval is, worden de kandidaten verkozen verklaard. Als dat niet het geval is, is de procedure van artikel 14, §1, tweede lid, van toepassing.

De restrictie waarbij de gemeenteraad enkel de handtekeningen van de verkozenen die ook effectief de eed van gemeenteraadslid hebben afgelegd, in aanmerking neemt, wordt geschrapt. Dat sluit het risico uit dat de door de gemeentesecretaris in het bijzijn van de indieners gecontroleerde en in ontvangst genomen voordrachtsakten, door het niet afleggen van de eed door sommige verkozenen, onontvankelijk zouden worden.

De derde paragraaf bepaalt de verkiezingsrang. Die bepalingen zijn overgenomen uit het oorspronkelijke artikel 12.

Artikel 9

De tekst van het oorspronkelijke artikel 14 wordt opgenomen in een eerste paragraaf. De verwijzing naar “met behoud van de toepassing van artikel 13, §1”, impliceert dat wanneer een lid van de raad voor maatschappelijk welzijn ophoudt deel uit te maken van de raad voor maatschappelijk welzijn, de opvolging evenals de vervanging de grondwettelijke verplichting moet respecteren dat de raden voor maatschappelijk welzijn samengesteld zijn uit personen van verschillend geslacht. Dat betekent dat wanneer de raad voor maatschappelijk welzijn door het ophouden van het mandaat van een lid dreigt te zijn samengesteld uit een en hetzelfde geslacht, dat lid opgevolgd of vervangen moet worden door een opvolger of vervanger van hetzelfde geslacht als dat van het lid wiens mandaat ophoudt.

Dit artikel voegt ook een tweede paragraaf toe aan artikel 14, die voorziet in de vervanging van de raad voor maatschappelijk welzijn naar aanleiding van een nieuw college overeenkomstig de procedure van structurele onbestuurbaarheid. Die vervanging is aan de

orde wanneer de meerderheid van de zetels in de raad voor maatschappelijk welzijn niet zou toekomen aan de lijsten waarvan de leden in het nieuwe college zetelen.

Artikel 10

Dit artikel brengt artikel 15 in overeenstemming met het decreet van 29 maart 2013 houdende wijziging van artikel 15, §7, van het decreet van 19 december 2008 betreffende de organisatie van de openbare centra voor maatschappelijk welzijn. Verder wordt de termijn waarbinnen de Raad voor Verkiezingsbetwistingen uitspraak kan doen, teruggebracht tot dertig in plaats van veertig dagen.

Artikel 199 van het Lokaal en Provinciaal Kiesdecreet van 8 juli 2011, bepaalt als uiterste dag voor de aangifte van de verkiezingsuitgaven van elke kandidaat de dertigste dag na de verkiezingen. Bij indiening ervan op de uiterste datum is de termijn van dertig dagen waarbinnen bezwaar kan worden ingediend bij de Raad voor Verkiezingsbetwistingen, eveneens uitgeput. Er rest dan onvoldoende tijd om bezwaar in te dienen. De termijn waarbinnen bezwaar kan worden ingediend bij de Raad voor Verkiezingsbetwistingen, wordt dan met tien dagen verlengd.

Paragraaf 9, derde lid, bepaalt dat artikel 14, §1, tweede lid, van toepassing is ingeval een vernietiging van de verkiezing van de raad voor maatschappelijk welzijn definitief is geworden.

Artikel 11

Dit artikel volgt uit artikel 6 en wijzigt artikel 16, §2, wat de bepaling van de installatievergadering van de OCMW-raad betreft.

Artikel 12

Dit artikel vervangt in artikel 20 de verkiezingsrang zoals bepaald in het oorspronkelijke artikel 12, tweede lid, door de voorrangsregel van het nieuwe artikel 13, §3.

Gelet op het feit dat de installatievergadering van de OCMW-raad sowieso na de verkiezing van de schepenen plaatsheeft, bestaat er onverenigbaarheid tussen de mandaten van burgemeesters en schepenen (met uitzondering van de voorzitter van de raad voor maatschappelijk welzijn), alsmede van de leden van de colleges van federaties van gemeenten en agglomeraties enerzijds en het mandaat van lid van de raad voor maatschappelijk welzijn anderzijds, gedurende de volledige periode tussen de installatievergadering van de gemeenteraad en die van de OCMW-raad. Voorheen gold die onverenigbaarheid maximaal drie werkdagen.

Artikel 13

Dit artikel wijzigt artikel 53. Het verwijst naar de voorrangsregel die voortaan vastgelegd is in artikel 13, §3, en niet langer in artikel 12, tweede lid.

Paragraaf 1 bepaalt eveneens dat wanneer de OCMW-voorzitter voorgedragen wordt door een lijst die deelgenomen heeft aan de gemeenteraadsverkiezingen en slechts twee verkozenen telt, de desbetreffende voordrachtsakte door beide verkozenen ondertekend moet zijn.

Verder legt dit artikel de verplichting op om in geval van structurele onbestuurbaarheid over te gaan tot de verkiezing van een nieuwe OCMW-voorzitter en, in voorkomend geval, tot de verkiezing van een nieuwe ondervoorzitter of ondervoorzitters.

Artikel 14

Ook in artikel 54 wordt de voorrangsregel van artikel 13, §3, van toepassing in de context van de vervanging van de OCMW-voorzitter en bij de bepaling van de volgorde van de vervangers in geval van gelijke anciënniteit.

Artikel 15

In artikel 56 worden, met het oog op het consequente gebruik van de begrippen, de woorden “akte van voordracht van schepenen” vervangen door de “akte van voordracht van kandidaat-schepenen”. Het betreft een louter legistiek-technische wijziging.

Artikel 16

De wijziging van artikel 60 volgt uit de wijziging van artikel 10.

Hoofdstuk 4. Opheffing van het besluit van de Vlaamse Regering van 17 november 2006 betreffende de voordrachtsakte en de verkiezing van de leden van de raad voor maatschappelijk welzijn

Artikel 17

Dit artikel heft het besluit van de Vlaamse Regering van 17 november 2006 betreffende de voordrachtsakte en de verkiezing van de leden van de raad voor maatschappelijk welzijn, op. De bepalingen die behouden blijven in het licht van de wijziging van het decreet, werden opgenomen in artikel 10, §2 en volgende.

Hoofdstuk 5. Overgangsbepaling

Artikel 18

Dit artikel behoeft geen nadere toelichting.

Hoofdstuk 6. Inwerkingtreding

Artikel 19

Dit artikel, dat de inwerkingtreding regelt, behoeft geen nadere toelichting.

Marius MEREMANS

Ward KENNES

Jurgen VANLERBERGHE

Willy SEGERS

Jan VERFAILLIE

Kurt DE LOOR

Karin BROUWERS

VOORSTEL VAN DECREET

Hoofdstuk 1. Inleidende bepaling

Artikel 1. Dit decreet regelt een gewest- en gemeenschapsaangelegenheid.

Hoofdstuk 2. Wijzigingen in het Gemeentedecreet van 15 juli 2005

Art. 2. In artikel 47bis, vijfde lid, van het Gemeentedecreet van 15 juli 2005, ingevoegd bij decreet van 29 juni 2012, wordt het woord “kan” vervangen door het woord “moet”.

Hoofdstuk 3. Wijzigingen in het decreet van 19 december 2008 betreffende de organisatie van de openbare centra voor maatschappelijk welzijn

Art. 3. Artikel 7, 1°, van het decreet van 19 december 2008 betreffende de organisatie van de openbare centra voor maatschappelijk welzijn wordt vervangen door wat volgt:

“1° Belg of onderdaan van een andere lidstaat van de Europese Unie zijn;”.

Art. 4. Artikel 9 van hetzelfde decreet wordt vervangen door wat volgt:

“Art. 9. §1. Onmiddellijk na de ontvangst van de gezamenlijke akte van voordracht van kandidaat-schepenen maakt de gemeentesecretaris door publicatie op de gemeentelijke website bekend welke lijsten die akte hebben ingediend.

Op voorwaarde dat een gezamenlijke akte van voordracht van kandidaat-schepenen werd overhandigd, kunnen twee of meer lijsten die aan de gemeenteraadsverkiezingen hebben deelgenomen, op de zevende dag, voorafgaand aan de installatievergadering van de gemeenteraad, tussen 14 en 16 uur een verklaring van gezamenlijke voordracht van leden van de raad voor maatschappelijk welzijn overhandigen aan de gemeentesecretaris.

Een verklaring van gezamenlijke voordracht die niet tijdig overhandigd wordt of die niet ondertekend is door een meerderheid van de verkozenen van elk van de in het tweede lid bedoelde lijsten, is onontvankelijk en wordt door de gemeentesecretaris niet in ontvangst genomen.

§2. Onmiddellijk na het verstrijken van de termijn, vermeld in §1, tweede lid, gaat de gemeentesecretaris na hoeveel zetels in de raad voor maatschappelijk welzijn aan de verschillende, al dan niet verbonden lijsten toekomen overeenkomstig artikel 12.

Indien op basis van de in ontvangst genomen verklaringen van gezamenlijke voordracht van leden voor de raad voor maatschappelijk welzijn de meerderheid van de zetels in de raad voor maatschappelijk welzijn niet toekomt aan de lijsten die een gezamenlijke akte van voordracht van kandidaat-schepenen, overeenkomstig artikel 45, §1, van het Gemeentedecreet van 15 juli 2005 hebben ingediend, zijn die verklaringen van rechtswege als onbestaande te beschouwen.

§3. De gemeentesecretaris maakt vervolgens onmiddellijk bekend, door publicatie op de gemeentelijke website:

- 1° of de verklaringen van gezamenlijke voordracht al dan niet als onbestaande moeten worden beschouwd;
- 2° hoeveel zetels in de raad voor maatschappelijk welzijn aan de verschillende en in voorkomend geval verbonden lijsten toekomen overeenkomstig artikel 12.”.

Art. 5. Artikel 10 van hetzelfde decreet wordt vervangen door wat volgt:

“Art. 10. §1. Met behoud van de toepassing van artikel 17bis van de organieke wet van 8 juli 1976 betreffende de openbare centra voor maatschappelijk welzijn worden de leden en de kandidaat-opvolgers schriftelijk voorgedragen door de verkozenen voor de gemeenteraad.

§2. Op de vijfde dag voor de installatievergadering van de gemeenteraad, tussen 14 en 16 uur, overhandigen de verkozenen van de lijsten die aan de gemeenteraadsverkiezingen hebben deelgenomen, de voordrachtsakten voor de raad voor maatschappelijk welzijn aan de gemeentesecretaris.

§3. De voordrachtsakten voldoen aan de volgende voorwaarden:

- 1° de voordrachtsakte vermeldt de naam, de voornamen, de geboortedatum, het beroep, het rijksregisternummer en de hoofdverblijfplaats van de kandidaat-werkende leden;
- 2° de voordrachtsakte vermeldt de naam, de voornaam en het rijksregisternummer van de verkozenen op de lijsten die de voordracht doen;
- 3° de voordrachtsakte is voor akkoord getekend door de kandidaat-werkende leden;
- 4° de voordrachtsakte is ondertekend door een meerderheid van de verkozenen van eenzelfde lijst die aan de gemeenteraadsverkiezingen heeft deelgenomen, of, indien de voorgedragen kandidaat deelgenomen heeft aan de gemeenteraadsverkiezingen, door de meerderheid van de verkozenen van dezelfde lijst die aan de gemeenteraadsverkiezingen heeft deelgenomen. Het vereiste aantal handtekeningen wordt berekend na schrapping van de ongeldige handtekeningen zoals vermeld in paragraaf 6;
- 5° met behoud van de bepalingen in punt 4° is de gezamenlijke akte van voordracht ondertekend door de meerderheid van de verkozenen van iedere lijst die, na een verklaring tot gezamenlijke voordracht, verbonden is met het oog op de voordracht van de leden van de raad voor maatschappelijk welzijn;
- 6° tenzij het gaat om een lijst waaraan maar één zetel in de raad voor maatschappelijk welzijn werd toegewezen, vermeldt de voordrachtsakte kandidaat-werkende leden van verschillend geslacht;
- 7° de voordrachtsakte vermeldt de kandidaat-werkende leden in de precieze volgorde waarin zij zijn voorbestemd om de aan de lijst toegewezen zetels in te nemen, tenzij het aantal voorgedragen kandidaten overeenstemt met het aantal toegewezen zetels.

§4. De voordrachtsakte kan de naam, de voornamen, de geboortedatum, het beroep, het rijksregisternummer en de hoofdverblijfplaats van een of meer opvolgers van een kandidaat-werkend lid vermelden. In voorkomend geval tekenen de kandidaat-opvolgers voor akkoord met hun voordracht. Dezelfde persoon kan opvolger zijn van twee of meer kandidaat-werkende leden die op dezelfde akte werden voorgedragen. Dezelfde persoon kan tevens kandidaat-werkend lid en kandidaat-opvolger zijn.

De voordrachtsakte vermeldt voor elk kandidaat-werkend lid de kandidaat-opvolgers in de precieze volgorde waarin die zijn voorbestemd om het lid te vervangen.

De voordrachtsakte kan tevens de einddatum van het mandaat van een lid van de raad voor maatschappelijk welzijn vermelden. De opvolger moet eveneens voldoen aan de voorwaarden inzake de ondertekening, vermeld in paragraaf 3. In voorkomend geval is het lid van de raad voor maatschappelijk welzijn bij het bereiken van de einddatum van het mandaat van rechtswege ontslagnemend en wordt hij van rechtswege opgevolgd door de persoon die in de voordrachtsakte als opvolger is vermeld. Als het mandaat eindigt voor de einddatum, vermeld in de akte, neemt de opvolger vervroegd het mandaat op.

§5. De gemeentesecretaris gaat in het bijzijn van de indieners na of de overhandigde voordrachtsakten aan de voorwaarden voldoen.

Als de voordrachtsakte niet voldoet aan een of meer van de voorwaarden, is ze niet geldig.

Behoudens ongeldigheid als gevolg van laattijdige overhandiging of van overtreding van het verbod als bedoeld in paragraaf 6, kunnen de indieners vervolgens op de vierde dag voor de installatievergadering van de gemeenteraad, tussen 14 en 16 uur, een verbeterde akte overhandigen aan de gemeentesecretaris.

Onmiddellijk na het verstrijken van die termijn maakt de gemeentesecretaris bekend dat de akten van voordracht van de leden van de raad voor maatschappelijk welzijn ter inzage liggen op het gemeentesecretariaat.

§6. Het is verboden meer dan één voordrachtsakte te ondertekenen.

De overtreding van dat verbod heeft in alle voordrachtsakten de ongeldigheid tot gevolg van alle handtekeningen die in strijd met dat voorschrift werden geplaatst.

Een verkozene die meer dan één voordrachtsakte ondertekent, kan voor de duur van de zittingsperiode van de gemeenteraad niet worden benoemd of verkozen als burgemeester, schepen, voorzitter van de gemeenteraad, voorzitter van een gemeenteraadscommissie of lid van de raad voor maatschappelijk welzijn, kan de gemeente niet vertegenwoordigen of namens de gemeente een mandaat bekleden in gemeentelijke extern verzelfstandigde agentschappen of andere verenigingen, stichtingen of vennootschappen, en kan het openbaar centrum voor maatschappelijk welzijn niet vertegenwoordigen of namens het openbaar centrum voor maatschappelijk welzijn een mandaat bekleden in de ziekenhuizen, vermeld in titel VII, hoofdstuk II, of de verenigingen of vennootschappen, vermeld in titel VIII, of in andere verenigingen, stichtingen of vennootschappen. Als de betrokkene al een dergelijk mandaat bekleedt, vervalt dat van rechtswege.”.

Art. 6. Artikel 11 van hetzelfde decreet wordt vervangen door wat volgt:

“Art. 11. Indien er geen gezamenlijke akte van voordracht van kandidaat-schepenen werd ingediend of indien die voordracht onontvankelijk werd verklaard, met als gevolg dat de reeds overhandigde verklaringen van gezamenlijke voordracht en voordrachtsakten vervallen, zijn artikel 9 en 10 van toepassing met die verstande dat:

- 1° de leden van de raad voor maatschappelijk welzijn en de eventuele kandidaat-opvolgers schriftelijk voorgedragen worden door gemeenteraadsleden;
- 2° de installatievergadering van de gemeenteraad, vermeld in artikel 9 en 10, gelezen moet worden als de gemeenteraadsvergadering overeenkomstig artikel 13, §2;
- 3° een verklaring van gezamenlijke voordracht en een voordrachtsakte ondertekend moeten zijn door de meerderheid van de gemeenteraadsleden van de lijst of van iedere lijst die de verklaring respectievelijk voordracht doet;
- 4° indien de meerderheid van de zetels in de raad voor maatschappelijk welzijn niet toekomt aan de lijsten waarvan de leden, krachtens artikel 45, §3, van het Gemeentedecreet, tot schepen zijn verkozen, heeft dat van rechtswege tot gevolg dat die lijsten verbonden zijn met het oog op de voordracht van de leden van de raad voor maatschappelijk welzijn en dat eventuele verklaringen van gezamenlijke voordracht als onbestaande moeten worden beschouwd.”.

Art. 7. Artikel 12 van hetzelfde decreet wordt vervangen door wat volgt:

“Art. 12. De zetels binnen de raad voor maatschappelijk welzijn worden onder de verschillende lijsten die aan de gemeenteraadsverkiezingen hebben deelgenomen, verdeeld naar verhouding van het aantal zetels waarover elke lijst binnen de gemeenteraad beschikt.

De zetels binnen de raad voor maatschappelijk welzijn worden verdeeld door het aantal in te vullen zetels te delen door het aantal gemeenteraadsleden, vermenigvuldigd met het aantal zetels waarover elke lijst binnen de gemeenteraad beschikt. Het aantal eenheden geeft het aantal rechtstreeks verworven zetels aan.

De niet-rechtstreeks verworven zetel(s) wordt (worden) toegewezen in de afnemende volgorde van de decimalen.

Bij gelijkheid van eenheden en decimalen van twee of meer lijsten of verbonden lijsten, wordt de zetel toegewezen aan de lijst met het hoogste stemcijfer.”.

Art. 8. Artikel 13 van hetzelfde decreet wordt vervangen door wat volgt:

“Art. 13. §1. Met behoud van de toepassing van artikel 17bis van de organieke wet van 8 juli 1976 betreffende de openbare centra voor maatschappelijk welzijn bestaat de raad voor maatschappelijk welzijn uit personen van verschillend geslacht.

§2. De verkiezing van de leden van de raad voor maatschappelijk welzijn heeft plaats in openbare zitting, tijdens de installatievergadering van de gemeenteraad of, in voorkomend geval, de achtste werkdag na de verkiezing van de schepenen.

De gemeenteraad gaat na of de akte van voordracht ontvankelijk is overeenkomstig de voorwaarden, bepaald in artikel 9 tot 11. In voorkomend geval worden de voorgedragen kandidaat-werkende leden en hun opvolgers verkozen verklaard.

De kandidaten die als opvolgers van een verkozen werkend lid werden voorgedragen, zijn, met behoud van de toepassing van paragraaf 1, de opvolgers van het voormelde lid.

Ingeval de gemeenteraad een akte van voordracht onontvankelijk bevindt, is de procedure, vermeld in artikel 14, §1, tweede lid, van toepassing.

§3. Verkozen leden van de raad voor maatschappelijk welzijn worden op basis van de volgende voorrangsregels gerangschikt:

- 1° de kandidaat die, op de dag van de verkiezing, een mandaat in een openbaar centrum voor maatschappelijk welzijn bekleedde. Als er twee of meer kandidaten in dat geval zijn, dan wordt voorrang verleend aan de kandidaat die zijn mandaat onafgebroken het langst heeft uitgeoefend;
- 2° de kandidaat die vroeger een mandaat in een openbaar centrum voor maatschappelijk welzijn heeft uitgeoefend. Als er twee of meer kandidaten in dat geval zijn, dan wordt voorrang verleend aan de kandidaat die zijn mandaat onafgebroken het langst heeft uitgeoefend en, bij gelijke duur, aan de kandidaat die het laatst is afgetreden;
- 3° de jongste kandidaat in jaren.”.

Art. 9. Artikel 14 van hetzelfde decreet wordt vervangen door wat volgt:

“Art. 14. §1. Als een werkend lid, voordat zijn mandaat verstreken is, ophoudt deel uit te maken van de raad voor maatschappelijk welzijn of verhinderd is en als hij, met behoud

van de toepassing van artikel 13, §1, geen opvolger of opvolgers meer heeft, kunnen alle gemeenteraadsleden die nog in functie zijn en die de voordracht van het te vervangen lid hadden ondertekend, met behoud van de toepassing van artikel 10 en 11, gezamenlijk een kandidaat-werkend lid en een of meer kandidaat-opvolgers voordragen. Die voordrachtsakte moet uiterlijk vijf dagen vóór de gemeenteraadszitting waarop de geloofsbrieven van het nieuwe lid van de raad voor maatschappelijk welzijn en de opvolger of opvolgers zullen worden onderzocht, aan de gemeentesecretaris worden overhandigd. In dat geval is de kandidaat verkozen verklaard en worden de kandidaat-opvolgers aangesteld in de orde van hun voordracht. Een opvolger die op grond van zijn geslacht het lid van de raad voor maatschappelijk welzijn dat ontslag genomen heeft, niet kon opvolgen, wordt geacht opvolger te zijn van het nieuw verkozen lid van de raad voor maatschappelijk welzijn en neemt rang in vóór de opvolgers, vermeld op de voordrachtsakte.

Indien de vervanging, vermeld in het eerste lid, niet kan geschieden of niet geschiedt binnen zestig dagen, wordt met behoud van de toepassing van artikel 10 en 11 in de vervanging voorzien bij een geheime stemming in één stemronde waarbij elk gemeenteraadslid over één stem beschikt en waarbij de kandidaat die de meeste stemmen behaalt, als verkozen wordt verklaard. Bij staking van stemmen is artikel 13, §3, van toepassing. De kandidaat-werkende leden en de kandidaat-opvolgers worden met toepassing van artikel 10 en 11 voorgedragen.

§2. Ingeval na aanstelling van een nieuw college van burgemeester en schepenen als vermeld in artikel 47bis van het Gemeentedecreet van 15 juli 2005, komt vast te staan dat de meerderheid van de zetels in de raad voor maatschappelijk welzijn niet zou toekomen aan de lijsten waarvan de leden vertegenwoordigd zijn in het nieuwe college van burgemeester en schepenen, wordt een nieuwe raad voor maatschappelijk welzijn verkozen overeenkomstig artikel 9 tot 11.

Tot de installatie van de nieuwe raad voor maatschappelijk welzijn, die plaatsvindt binnen de twintig dagen die volgen op de installatie van het nieuwe college van burgemeester en schepenen, blijven de uittredende leden van de raad voor maatschappelijk welzijn in functie en kunnen enkel dringende zaken worden beslist.”.

Art. 10. In artikel 15 van hetzelfde decreet, gewijzigd bij decreet van 29 maart 2013 worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in §2, eerste lid, worden de woorden “, §1, en in artikel 14” geschrapt;

2° paragraaf 7 wordt vervangen door wat volgt:

“§7. De Raad voor Verkiezingsbetwistingen doet uitspraak, als er bezwaar wordt ingediend, binnen dertig dagen na de ontvangst van het dossier, over de geldigheid van de verkiezing. Hij herstelt, in voorkomend geval, de vergissingen die begaan zijn bij de verkiezing van de leden van de raad voor maatschappelijk welzijn. Als binnen die termijn geen uitspraak is gedaan, wordt de verkiezing als regelmatig beschouwd.”;

3° in paragraaf 9 wordt het derde lid vervangen door wat volgt:

“Als een vernietiging definitief geworden is, wordt binnen twintig dagen, vanaf de dag na de kennisgeving van de vernietiging aan de betrokken gemeente, tot een nieuwe verkiezing overgegaan op basis van de overeenkomstig artikel 10 ingediende ontvankelijke voordrachtsakte voor de vernietigde verkiezing. Nieuw ingediende voordrachtsakten

zijn niet ontvankelijk. In geval van onvoldoende voordrachten, is artikel 14, §1, tweede lid, van toepassing, met dien verstande dat de termijn van twintig dagen geldt.”.

Art. 11. In artikel 16, §2, van hetzelfde decreet wordt het eerste lid vervangen door wat volgt:

“De installatievergadering van de raad voor maatschappelijk welzijn vindt van rechtswege plaats op de zetel van het openbaar centrum voor maatschappelijk welzijn, om 20 uur, op de derde werkdag die volgt op de verkiezing van de leden van de raad voor maatschappelijk welzijn.”.

Art. 12. In artikel 20 van hetzelfde decreet worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in het tweede lid wordt de zinsnede “door de met toepassing van artikel 12 bepaalde verkiezingsrang” en de zinsnede “door de verkiezingsrang van de werkende leden die ze opvolgen” vervangen door de woorden “overeenkomstig artikel 13, §3”.

2° in het vierde lid wordt de zinsnede “voor een maximale duur van drie werkdagen” geschrapt.

Art. 13. In artikel 53 van hetzelfde decreet worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in paragraaf 1 worden de woorden “artikel 10, §1” vervangen door de woorden “artikel 10” en wordt de zinsnede “volstaat de handtekening van een van hen” vervangen door de zinsnede “moet ze door beiden ondertekend zijn”;

2° in §3, tweede en derde lid, worden de woorden “artikel 12, tweede lid” vervangen door de woorden “artikel 13, §3”.

3° in paragraaf 4 wordt het woord “kan” vervangen door het woord “moet” en worden de woorden “in voorkomend geval beslissen om over te gaan tot de installatie” vervangen door de woorden “overgaan tot de verkiezing”.

Art. 14. In artikel 54, vierde lid, van hetzelfde decreet wordt de zin “Bij gelijke anciënniteit geniet het lid van de raad voor maatschappelijk welzijn de voorkeur dat bij de verkiezing van de raad voor maatschappelijk welzijn de meeste stemmen heeft behaald.” vervangen door de zin “Bij gelijke anciënniteit geniet het lid van de raad voor maatschappelijk welzijn de voorkeur overeenkomstig artikel 13, §3.” en wordt de zin “Bij gelijke anciënniteit wordt het mandaat waargenomen door het lid van de raad voor maatschappelijk welzijn dat bij de verkiezing van de raad voor maatschappelijk welzijn de meeste stemmen heeft behaald.” vervangen door de zin “Bij gelijke anciënniteit wordt het mandaat waargenomen door het lid met voorrang overeenkomstig artikel 13, §3.”.

Art. 15. In artikel 56 worden de woorden “akte van voordracht van schepenen” vervangen door de woorden “akte van voordracht van kandidaat-schepenen”.

Art. 16. In artikel 60 van hetzelfde decreet worden de woorden “artikel 10, §1” vervangen door de woorden “artikel 10.”.

Hoofdstuk 4. Opheffingsbepaling

Art. 17. Het besluit van de Vlaamse Regering van 17 november 2006 betreffende de voordrachtsakte en de verkiezing van de leden van de raden voor maatschappelijk welzijn, wordt opgeheven.

Hoofdstuk 5. Overgangsbepaling

Art. 18. Met uitzondering van de regel, bedoeld in artikel 3, blijft de bestaande regeling, zoals die van toepassing is op de datum van inwerkingtreding van dit decreet, van toepassing voor de aanwijzingen van de leden van de raad voor maatschappelijk welzijn die geen betrekking hebben op de algehele vernieuwing van de OCMW-raad.

Hoofdstuk 6. Inwerkingtreding

Art. 19. Dit decreet treedt in werking op de eerste werkdag na de gemeenteraadsverkiezingen met uitzondering van artikel 3, dat in werking treedt op 1 januari 2014.

Marius MEREMANS

Ward KENNES

Jurgen VANLERBERGHE

Willy SEGERS

Jan VERFAILLIE

Kurt DE LOOR

Karin BROUWERS